

BÜYÜK İYİLİKLER, KÜÇÜK GÜNAHLAR VE ÖZENDİKLERİMİZ

Fa'lemu eyyuhel ihvan fe inna eftalil kitabı kitabullah ve eftalil hedi hediye seyyidina Muhammedin sallallahu aleyhi vesellem. Ve şerral-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesetin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin ve sahibeha fi'n-nâr ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

Lâ tahkıranne min-el-ma'rûfi şey'en velev en telkâ ehâke bi-vechin talîkin.

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

لَا تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنْ تَصُبَّ مِنْ لَوْلَا
فِي إِنْاءِ الْمُسْتَسْقَى وَأَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِبِشْرٍ حَسَنٍ فَإِذَا أَدْبَرَ
فَلَا تَعْتَابُهُ¹

---

¹ Müslim, "Birr", r. 144; Ebû Dâvud, "Libâs", 26, r. 4084; Ahmed b. Hanbel, V, 63, r. 20632; İbn Hibbân, *Sahîh*, II, 281, r. 522; İbn Ebî Şeybe, *Müsned*, II, 293, r. 792; İbn Ebi'd-Dünyâ, *es-Samt ve âdâbü'l-lisân*, I, 119, r. 166; Bezzâr, *Müsned*, IX, 380, r. 3962; Nesâî, *es-Sünenü'l-Kübrâ*, VIII, 411, r. 9611; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, IV, 316, r. 7824; Beyhakî, *Şuabu'l-îmân*, V, 66, r. 3104; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir*, VII, 62, r. 6383; Kudâ'î, *Müsnedü's-Şihâb*, II, 85, r. 935; Begavî, *Şerhu's-sünne*, XIII, 84, r. 3504; İbn Asâkir, *el-Mu'cem*, II, 1142, r. 1489; Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, VI, 440, r. 16445; Buhârî, *el-Edebü'l-müfred*, I, 403, r. 1182; İbn Ebî Âsım, *el-âhâd ve'l-mesâni*, II, 392, r. 1182; Harâitî, *Mekârimü'l-ahlâk*, I, 55, r. 118; İbnü'l-Mübârek, *ez-Zühhd ve'r-rekâik*, I, 360, r. 1017.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun. Rabbimiz iki cihan saadetine cümlelerinizi sevdiklerinizle beraber nâil eylesin. Cenneti ve cemali ile cümlemizi müşerref eylesin. Sözlerin en güzeli Allah'ın kelâmı, yolların en güzeli Resûlullah'ın yolu, sünneti olduğundan, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini okuyup talüm eylemek, tefeyyüz etmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîfin okunmasına ve izahına geçmeden önce Başta Peygamber Efendimiz'e sevgimizin, bağlılığımızın, ümmetliğimizin âcizâne, bir küçük nişânesi olmak üzere; rûh-i pâkine hediye-i Kur'âniyemiz olsun diye; ve onun cümle âlinin, ashâbının, etbâının, ahabbâbının ruhlarına, ayrı ayrı dereceleri üzere hediye olsun diye; ve Hz. Âdem-i Safiyyullah atamız *aleyhisselam*'dan Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve sellem*'e kadar güzerân eylemiş olan cümle enbiyâ ve mürselînin ve cümle evliyâullahın ruhlarına hediye olsun diye; özellikle Ümmet-

i Muhammed'in, mürşitlerin, Peygamber Efendimiz'in hakiki varislerinin, ulemâ-i muhakkikîn, meşâyih-i vâsilînimizin cümlesinin; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü'l-Murtezâ'dan müteselsilen hocamız Muhammed Zahid-i Bursevî'ye kadar güzerân eylemiş olan cümle mensuplarının ve halifelerinin, müritlerinin ruhlarına hediye olsun diye; ve uzaktan yakından şu meclise iştirak etmek, bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün sevdiklerinin, yakınlarının ruhlarına hediye olsun, ruhları şâd olsun, kabirleri pür-nûr olsun, makamları âlâ olsun diye; biz yaşayan müslümanlar da Rabbimizin rızasına uygun yaşayalım, Peygamber Efendimiz'in sünnetini ihyâ eyleyelim, böylece şehit sevapları kazanalım ve Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım diye buyurun bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyalım, ruhlarına hediye eyleyelim öyle başlayalım.

Hutbemizin, konuşmamızın baş tarafında Arapça metnini okumuş olduğumuz hadîs-i şerîf, Müslim *rahmetullahi aleyh* tarafından kaydedilmiş, Ebû Zerr-i Gıfârî *radıyallahu anh*

tarafından rivayet edilmiş hadîs-i şerîf şu manaya geliyor:

a. İyilik Cinslerinden Hiçbirini Hor Görme

Lâ tahkıranne min-el-ma'rûfi şey'en. İyilik cinslerinden hiçbir tanesini sakın, asla ve kat'â hor hakir görme. *Velev en telkâ ehâke bi-vechin talîkin.*

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah Teâlâ hazretleri rahmetini bizlere ihsan etmek için bazen küçücük bir jesti, bir işi, bir davranışı, küçücük bir fiil ve ameli vesile eder bahane eder, kuluna rahmetini ihsan eder, kulunu rahmetine gark eder, lütfuna mazhar eder. Onun için Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz hiçbir iyiliği hor görmemeyi, ihmal etmemeyi tavsiye etmiş. Hor görmeyince, önem verince onu da yapacak, kenara atmayacak. “Canım bu ufacık bir sevap, kalsın kenarda. Ben başka şeylerle meşgul olacağım.” falan demeyecek.

Demek ki arkadaşının yüzüne gülerek bakmak veyahut onu gülerek karşılamak, onunla

karşılaştığı zaman neşeli, şen; onunla buluşmaktan, sevinçli olduğunu ifade eden bir sevimli, sıcak tavırda bulunmak dahi kolay bir şey, basit bir şey. Ama onu bile hor hakir görme. O da bazen insana çok sevap kazandırır diye Efendimiz tarafından tavsiye edilmiş oluyor.

Muhterem kardeşlerim yine Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinde okuduğumuza göre; muhakkak ki bazı amellerin, işlerin sevabı çok büyüktür. Mesela ilim öğrenmek; kaç tane hadîs-i şerîf geçti, sevabı çok fazla. Mesela emr-i maruf, nehy-i münker eylemek; sevabı çok fazla. Mesela cihat eylemek; sevabı çok fazla. Mesela bir kardeşin yardımına koşmak; sevabı çok fazla gibi.

Bunun aksi, zıttı olarak da bazı işler büyük günahtır, çok büyük günahtır. Mesela adam öldürmek, zina, hırsızlık, zulüm gibi... Günahların büyükleri büyüktür, şiddetle kaçınılacak, fakat küçükleri de hakir görülmeyecek. Sinek ufaktır ama mide bulandırır, insanı sofradan kaldırır, yemeği de zehir eder. Küçücük bir günah, devam edilirse insanın başına büyük belalar açar.

b. Devamlı Yapıldığı Zaman Günahın Küçüğü Olmaz

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hadîs-i şerîfinde buyuruyor ki;

لَا صَغِيرَةَ مَعَ الْإِصْرَارِ

Israrlı, devamlı yapıldığı zaman günahın küçüğü olmaz. O küçük günah birikir birikir, barajları dolduran su taneleri, damlaları gibi sonra insanı sürükler, felakete atar gider, uçuruma, çağlayana yuvarlayıp kayalara çarpıp parçalayıp dünyasını âhiretini mahveder.

Günahın küçüğünü küçük görmeyeceksin. Israrla, devamlı yapılan küçük günah da insanın başına çok belalar sarıp onun Allah indinden derecesinin düşüp rahmetinden kovulmasına sebep olabilir. Onun için büyük günahlardan kaçınacağız. Küçük günahlardan da kaçınacağız.

Bu tarafta da çok sevaplı işlere büyük azimle gayret edeceğiz. *Efâdıl ve fazâil-i âmâle*, en üstün olan ve en faziletli olan amel-leri icra etmeye can atacağız. Koşturacağız, gayret edeceğiz, uykumuzu terk edeceğiz, ra-

hatımızı terk edeceğiz. Allah'ın rızasını kazanmaya var gücümüzle gayret edeceğiz ama kenarda, köşede küçük gibi görünen iyilikleri de sevaplı işleri de ihmal etmeyeceğiz. Böyle bir zihniyet yok.

“Ben en önemlilerini yaparım da ötekileri boş ver. En büyük günahlardan kaçırım da ötekilere aldırma. Varsın olsun o kadar, ilaç için bulunversin.” gibi tekerlemeler, saçma zihniyetler olmayacak. Müslüman titiz olacak, müslüman dikkatli olacak, büyüğünden küçüğüne her çeşit sevaplı işler yapmaya çalışacak. Büyüğünden küçüğüne her çeşit günahlı işlerden korunmaya çalışacak. Çünkü Allahu Teâlâ bakarsın, bir küçük güzel jestten dolayı bir büyük rahmete, lütufa, mükâfata erdirir; bir küçük edepsizlikten dolayı da ayağını kaydırıp insanı uçuruma yuvarlatır. O bakımdan devamlı dikkatli, uyanık bulunmak lazım geliyor.

Bizim yolumuzun büyükleri; uyanık müslüman, kâmil müslüman, derviş, sûfî nelere dikkat edecek diye prensipler koymuşlar. Birinci prensip, hûş der-dem. Bunu koymuşlar. Her nefes alış verişte zeki, uyanık, pırıl pırıl dikkatli olacak, gafil olmayacak. “İşin farkına

varamadım, anlayamadım. Hay Allah! Dalga geçmişim, uyuklamışım...” gibi bir hava içinde olmayacak. Devamlı bir uyanıklık, devamlı bir dikkat, devamlı bir şuur, devamlı bir ihtimam halinde olmak gerekiyor.

Allahu Teâlâ Hazretleri hepimizi bu vasıfla muttasıf eylesin, küçük büyük her şeyi güzel yapmayı nasip eylesin. Evin her tarafı temiz temiz, pırıl pırıl; köşesinde bir pislik, çöp yığılmış duruyor. Olmaz. Tencerenin bütün malzemesi iyi, güzel, et gayet temiz yerden alınmış; bir de iki hafta önceden kalan, hafif kokmuş bir et var, onu da koyuvereyim. Olmaz. O etin tamamının tadını kaçıırır, kokusu etrafı berbat eder. O bakımdan hiçbir iyiliği küçümsemeyeceğiz.

Burada arkadaşın yüzüne güleç yüz ile bakmak, mütebessim olmak, onu hoş bir hâl ile karşılamak, sevdiğini yüzünden belli edecek bir şekilde karşılamayı da bir misal olarak veriyor.

Muhterem kardeşlerim!

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ صَدَقَةٌ

Arkadaşının yüzüne gülücüğün, tebessümün bile bir sadakadır. Gönül yapmak çok sevaplıdır, gönül yıkmak çok veballidir. Bunu unutmayalım. Muhabbeti arttıracak tedbirleri her zaman dikkatli uygulayalım. Bu hadîs-i şerif iyice hatırımızda kalsın.

Peygamber Efendimiz *Lâ tahkiranne* diyor. Bu hakaret fiilinden, hakir görmek fiilinden, sonuna nûn-u te'kîd-i sakîle eklemiştir. *Lâ tahkir* dese “Hakir görme.” demiş olacaktı. *Lâ tahkiran* dese “Sakın hakir görme.” demiş olacaktı.

Lâ tahkiranne diye nûn-u te'kîd-i sakîle ile şeddeli nun ile söylemesi, Arapça'nın özelliğindedir. Yani, muhakkak ve muhakkak, çok te'kit ederek söylemiş oluyor. “Mutlaka böyle yap.” manasında, “Sakın ha, asla ve kat'a hor ve hakir görme, iyiliğin küçüğünü de hor görme, onu yapmaktan geri durma.” demiş oluyor.

Bu tavsiye tahkikli, tetkikli, tesirli bir tavsiye olduğundan biz de “Buyur yâ Resûlallah!

Hay hay, bundan sonra öyle yapayım.” diye bir imtiyaz ve tekabbül içinde olalım. Resûl-ü Edîbimiz Muhammed-i Mustafâ'mızın bu tavsiyesini hiç hatırımızdan çıkartmayalım.

c. Bizden Gayrı Milletlere Benzemeye Özenen Bizden Değildir

Diğer hadîs-i şerîf:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِغَيْرِنَا لَا تَشَبَّهُوا بِالْيَهُودِ
وَلَا بِالنَّصَارَى فَإِنَّ تَسْلِيمَ الْيَهُودِ الْإِشَارَةُ بِالْأَصَابِعِ وَتَسْلِيمَ
النَّصَارَى الْإِشَارَةُ بِالْأَكْفِ²

Tirmizî bu ikinci hadîs-i şerîfi, Amr İbn Şu-ayb *radiyallahu anh'ten* hasen bir isnad ile nakleylemiş.

Efendimiz diyor ki; “Bizden gayrı milletlere, başkalarına benzemeye özenen, kalkışan bizden değildir.” Bu söz iyi anlaşılсын diye devam ederek buyurmuş ki; *la teşebbehû bi'l-Yehûdu ve le'n-Nasârâ*. Yahudilere, Hıristiyanlara benzemeye çalışmayın. *Fe-inne teslîme'l-yehûdi el-işâretü bi'l-esâbî'i*. Yahudilerin selamlaması, selamlama tarzı parmakla işaret ederektir. *Ve teslime'n-Nasâra'l-işâratü bi'l-*

---

² Tirmizî, "İsti'zân", 7, r. 2695; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-evsat*, VII, 238, r. 7380;

keffi. Hıristiyanların selamlaması da avuçla, elin avucuyla, ayasıyla işaret etmektir. O tarzda selamlamadır. Öyle yapmayın. İslâm'ın selamlama tarzı neyse o tarzda yapın. Selamlama da bile yahudiye, hıristiyana benzemeyin.

Selamlamada da benzemeyecek, giyimde de benzemeyecek, yaşamda da benzemeyecek, oturmada kalkmada, âdâb-ı muâşeretinde de benzemeyecek, düşüncede de ahlâkta da benzemeyecek, inançta da -Allah saklasın- onlar gibi olmayacak. Allah kendisine kitap indirmiş, peygamber göndermiş olduğu halde onları bozup da yanlış yola gidenlerden olmayacak müslümanlar. Fakat genel kaide bizden gayrısına benzemeyecek, bize benzeyecek.

Ne demek “Bize benzeyecek.”?

Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'e benzeyecek. Niye böyle ciltlerle kitapları yazmışlar? Niye alimlerimiz bütün rivayetleri harf harf, kelime kelime toplamış? Niye Resûlullah Efendimiz'in hayatını teleskoplarla inceler gibi incelemeye almışlar veyahut mikroskobun

altında inceler gibi hücrelerine varıncaya kadar, en ince yapı taşlarına varıncaya kadar incelemeye çalışmışlar?

Biz, bize benzeyelim diye, Allah'ın sevdiği ümmet olalım diye, Allah'ın rızasına uygun yaşayalım diye, her işimiz her hareketimiz Allah'ın sevdiği gibi olsun diye, Allah'ın sevgili kulunun sözüne, işine çok dikkat etmişiz. Elçisinin, habercisinin tebligatına, talimatına, öğretilerine çok dikkat etmişiz; dedelerimiz dikkat etmişler.

Gazetelerden, mecmualardan okuduğumuz şeyler yanlış olabilir, belki bugünün doğru sanılan bilgisi 10 sene sonra bırakılıyor, insanlar başka bir fikre geçiyor. Bilim tarihinde bile nice tekamüller, değişmeler olmuş. Bir zamanın ilmî hakikati olarak bilinen şey; ondan sonra yanlışlığı anlaşılmış, terkedilmiş olabiliyor.

Onun için biz doğrudan doğruya Kurân-ı Kerîm'e, doğrudan doğruya Resûlullah'a, Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmalıyız ki doğru yolu bulmuş olalım diye bu hadîs-i şerîfleri okuyoruz.

Bu hadîs-i şerifi hadis imamlarından Tirmizî’i rivayet etmiş ve “İsnadı hasendir.” diye kaydetmiş. Sağlam hadîs-i şerîf. Peygamber Efendimiz’in böyle buyurduğu alimler tarafından incelenmiş, doğrudan doğruya kabul edilmiş, “hasen” sıfatı verilmiş. Güzel bir rütbesi var. General rütbesi var. Bu gayet kıymetli bir rütbe.

Böyle emrolunmuşuz; bizden gayrısına, müslümanlardan gayrısına benzememekle emrolunmuşuz. Özellikle, üstüne bastıra bastıra tasnif etmiş Peygamber Efendimiz; “Yahudilere benzemeyin, Hıristiyanlara benzemeyin.” diye emrolunmuş da, bir de dönüp bakalım bu zamanın müslümanlarının hâline, acaba bu emri tutmuşlar mı?

Bu zamanın müslümanlarının genel yapısına bakacak olursak, kendi kendimizi tenkit, kendi aramızda dertleşmek babında; kalp kırmak için değil gerçekler ortaya çıksın diye konuşulacak olursa, elinizi vicdanımıza koyup “Allah bizi görüyor, söylediklerimizi duyuyor. Hakkı söylemek zorundayız, vazifemiz odur.” diye söyleyecek olursak; tepeden tırnağa

İslâm 'dan ayrılmışız, hıristiyanlara, yahudilere benzemişiz, daha da benzemek için dolu dizgin gidiyoruz. Dizgini salıvermişiz ata, binmişiz ata gidiyoruz.

Adamın birisi deve kuşunu merak etmiş. Götürmüşler, göstermişler: “İşte bu devekuşu.” Hakikaten deve gibi bir taraftan boylu poslu, insanın boyundan büyük, kocaman ayakları var falan, kuş. Bir taraftan da cesareti itibariyle deve gibi. Bunun üstüne de binerler, falan deyince o da “Ben de bineyim.” demiş, binmiş. Biner binmez devekuşu başlamış koşmaya. İki ayağıyla koştukça adam devekuşunun boynuna sarılmış gidiyor ama ne dizgini var, nereye gittiği de belli değil. Arkadaşı bağırması: “Nereye gidiyorsun?” demiş ki; Arnavut’muş kendisi de öyle latife yollu söylüyorlar; “Gidersen babama, söyle ki ona; ‘Gördüm Şaban’ı, binmişti bir alamete gidiyordu kıyamete.’”

Şimdi böyle yarı gülerek, yarı ağlayarak Ümmet-i Muhammed'in durumu böyledir. “Babama selam söyleyin. Binmişiz bir şeye, kıyamete doğru paldır küldür gidiyoruz. Nerede düşeceğiz, nerede öleceğiz, nerede kol bacak

kırılacak belli olmayan bir durumdayız. Kıyafetimiz hiç fark etmiyor. İstersen Avrupa'ya giden bir kardeşine ısmarla. “Aman bana güzel bir kot pantolon getir! Bana bir mont getir! Bana bir pardesü getir! Aman bana bir kürk getir! Aman bana bir eldiven getir!” Dış görünüm itibariyle fark yok.

Üç tane beş tane insanı karıştır, böyle yana yana diz. Bunlardan hangisi müslüman, hangisi İngiliz, gayrimüslim, yahudi bilemezsin. Çünkü tamamen benzemiş. Traşlar benziyor, giyimler benziyor. Davranış? Bir elini uzatsın, nasıl uzatacak bakalım. Bakıyorsun onun gibi uzatıyor, onun gibi el sıkıyor. Dur bakalım hele bir yemek yiyişine bir dikkat edelim. Onun gibi oturuyor, onun gibi yiyor.

Bugün -maalesef- Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in tavsiyesine uyan müslümanlar bizim bu diyarlarda biraz azaldı. Başka ülkelerde var. Kendi öz kıyafetini giymeye devam eden, taklide düşmeyen, kendi örfünü, adetini uygulayan, İslâm 'ın hadislerine, âyetlerine, şeriatın ahkâmına uygun olarak yaşayan insanlar var. Biz maalesef çok yolu

değiştirmişiz de çok yanlış istikametlere ynelmişiz de ana çizgiden çok uzaklara gitmişiz de işin farkında değiliz. Maalesef ne olduğumuzu bilmiyoruz.

Hatta rahmetli, nur içinde yatsın, İstiklal Madalyası şöyle göğsünde gezen bir Mehmet Amca vardı Ankara'da. Çok mübarek, ibadet ehli, dürüst bir kimseydi. "Evladım, ateş yakaağız, kibrit lazım; biz eve kibrit alırken kibritin üstündeki resmi kazırdık eskiden." derdi. Evin içine suret girmesin.

d. Suret Olan Eve, Köpek Olan Eve Melek Girmez

Çünkü Peygamber Efendimiz "Suret olan eve, köpek olan eve melek girmez." diye tavsiye ettiğinden üstündeki resmi kazırdık. "Bu kibrit bize lazım ama üstündeki sureti, onu gavgavur imal etmiş, resmi koymuş, onu kazırdık, öyle eve getirirdik kibrit kutusunu." diyor.

şimdi evlerin içi gazete dolu. Ondan sonra resim, heykel dolu. İki gün önce bir arkadaşın evine gittik. Bir ayna yaptırmış, böyle büyük bir ayna misafir odasında. Yan tarafında ağaç-

tan bir dekor yapmış ki onun o işçiliği milyonlarca liradır, çok güzel. İşlemeli, girintili çıkıntılı, yan tarafından yukarıya doğru ağaç oyma işçiliği. Leyleğin birisi gagasıyla bir kurbağa yakalamış, onu yutuyor. Üst tarafta bir başka kuş dilini çıkartmış, ters dönmüş, kanatları açılmış falan. Yarı sembolik yarı hakiki şeyler. Peygamber Efendimiz üstünde şekil bulunan bir perdeyi eve örttüler de “Hemen onu kaldırın.” dedi. “İçinde suret olan, şekil olan eve melek girmez. Melek girmeyen evi ben ne yapayım?” diye, o perdeyi koymaya razı olmadı.

Şimdi müslüman kardeşlerimizin evinde, bakıyorsunuz; Bu nedir? “Ördek şeklinde kumbara.” Bu ne? “Domuz şeklinde bilmem ne.” Bu ne? “Kuş” Bu ne? “Aslan” Bu ne? “Kaplan” Bu ne? “Geyik” Bakıyorsun duvara halı asmış, halıda bir manzara, geyikler ceylanlar çayırılık bir yerde otluyor. Üstüne tül elbiseler giymiş kızlar ortalıkta dolaşüyor. Birisinin aklına esmiş, böyle bir manzara yapmış; bizim hacı baba da beğenmiş, çok güzel bir manzara diye asmış oraya.

Sen bu resimler burada böyle dururken nasıl namaz kılıyorsun? Bu heykeller burada dururken...

“Bizim çocuk istiyor da hanım istiyor da...”

Sen çocuğu, hanımı, kendini bırak; Resûlullah istiyor mu? Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* istiyor mu? Duvarlarda resimler. Evlendiği zaman hanımıyla resmini çekmiş; hanımının saçı açık, gelinlik giymiş, kendisi onun elinden tutmuş, onu iştahla duvara asıyor.

Olur mu? Yani olmalı mı? Oluyor, olduğunu görüyoruz da ben bunu arkadaşlarımızın evinde gördüğüm şeyleri söylüyorum. Ziyaret ettiğimiz, sevdiğimiz kardeşlerimiz. O bizi seviyor, biz onu seviyoruz ama İslâm 'dan uzaklaşmışız.

O halde ne yapacağız?

“Tevbe yâ Rabbi!” diyeceğiz. Tevbe yâ Rabbi, affet yâ Rabbi! Bizi aldatmışlar. Biz ne olduğumuzu bilememişiz, şaşırılmışız, yanılmışız, İslâm'ın cadde-i kübrâsından bir taraflara sapmışız, çıkmaz sokaklara girmişiz; dizimize

kadar, belimize kadar bataklara batmışız, hatta boğazımıza kadar batmışız. “Yâ Rabbi sen bizi bu beladan kurtar. Bizi dinimizin aslına, özüne döndür yâ Rabbi!” diye dua etmemiz lazım. Gözyaşı dökmemiz lazım. Rabbinizden bize hidayet ihsan etmesini, bizi doğru yola çekmesini talep ve niyaz etmemiz lazım.

Hemen eve gidince büfenin sehparların üstündeki hayvan şekillerini falan kaldırın, duvarlardaki resimleri kaldırın.

Müslümanın duvarı nasıl süslenecek?

Buyur âyet-i kerîmeleri as; güzel, kıymetli levhaları as. Onlar hem sana orada ibret olur.

لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ
الْغَضَبِ

Birisi öyle güzel yazmış, duvara aşmış. Hoşuma gitti. Diyor ki; “Pehlivan güreşte karşı tarafı yenen değildir, sinirlendiği zaman kendisine hâkim olup gazabını alt edebilen kişidir.”

Ne güzel! Durduğu yerde, orada insana nasihat oluyor. Birisi yazmış: *Fe's-tekim kema*

ümirte.³ Âyet-i kerîmeden bir güzel tâlik hat ile yazmış. Çok güzel bir hattat yazmış. Güzel altın yaldızla işlemiş, şahane bir şey. Ne diyor? İçi de güzel. “Allah sana nasıl emrettiyse emrolunduğun gibi dosdoğru ol, müstakim ol.” Dosdoğru ol, diye uyarmış.

Müslümanın evinde süsü, ziyneti levhadır. Sonra üzerinde kuş olmayan, hayvan olmayan, ceylan olmayan, geyik olmayan, ahu olmayan halı mı yok? Başka şey al. O desenler olmayan çiçekler al, çiçekleri kullan. Eğer illa bir şey yapmak istiyorsan Allah'ın rızasına uygun olanı yap, aykırı olanı yapma.

Bir yığın helal meşrubat var: Portakal suyu, elma suyu, erik suyu, vesaire, ayran var, süt var, çeşitli meşrubat var. Bunların hepsinden geçiyor, geçiyor, geçiyor benim zavallı kardeşlerim; Allah'ın haram kıldığı içkinin önünde duruyor, onu içiyor. Ver bana bunu, içeceğim.

Anadolu'nun bir şehrine gittik. Oradaki imam-hatip okulu müdürü kardeşlerimiz, dok-

---

³ 11/ Hud, 112

tor kardeşlerimiz boyun büktü: “Hocam Türkiye'nin en çok içki tüketilen yeri burası. Lıkır lıkır bunlar böyle sabah akşam içki içer. Öğleyin şurada cenazesi için mevlit okutur, akşamüstü masasını kurar, içki içer.” dediler. Ne büyük gaflet yâ Rabbi! Şeytan nasıl aldatıyor bu insanları yâ Rabbi!

Allahu Teâlâ hazretleri insanlara akıl vermiş. Yanlış yola da sapmasın diye peygamber göndermiş. Yazılı da olsun da bu işler, kimse'nin tereddüdü şaşırması olmasın diye kitap da indirmiş. Ortada kitap var, peygamber var, Allah'ın emri var, insanın aklı var, mantığı var; faydalıyı zararlıyı ölçebilmesi lazım.

Hiçbir kimse çıkmıyor ki “İçki faydalıdır.” desin. İçki zararlıdır, diye herkes biliyor. Hatta yasaklanıyor; “Araba kullanırken içki kullanamazsınız.” diye. Ama yol boyundaki lüks turistik otellere, yolcuların kaldığı yerlere içki koymazsan Turizm Bakanlığı çalışma belgesi, turistik belgesini vermiyor. Daha düşük tarzda uygulattırıyor, mecbur kılıyor. Lüks sayılması için ille içki koyacaksın.

Birisi burada içki içse, kapıdan dışarıya çıksa trafik polisi “Dur! Hoh de bakayım! İçki

içtin, yürü bakalım!” diyecek. Sen burada haram olan şeyi içmeyi mecburi kılıyorsun; kapıda polis, trafikte yol çevirip onu cezalandırıyor. Zararlı olduğunu herkes biliyor, bal gibi biliyor, gün gibi biliyor ama onu yapıyor. İşte burada bizim tezatlarımız başlıyor. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu dediğimiz, zıt zıt, acayip acayip işler başlıyor.

Halbuki tezatları yenmeyi, düzene girmeyi öğrenmemiz lazım. Müslümanın tezattan kendisini sıyırması lazım. Aksa ak, karaysa kara, doğruysa doğru, eğriyse eğri dememiz lazım. Rabbimiz bizleri affetsin. Rabbimiz bizi bağışlasın. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in öbür hadîs-i şerîfine geçeyim ki bunun arkasından uygun düşecek.

وَاللّٰهُ اِنِّيْ لَاسْتَغْفِرُ اللّٰهَ وَاَتُوْبُ اِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ اَكْثَرَ مِنْ
سَبْعِيْنَ مَرَّةً

Bu hadîs-i şerîf'i Buhârî Ebû Hureyre *radiyallahu anh*'ten, *rahmetullahi aleyh*, rivayet etmiş.

e. Muhakkak Ben Allah'tan 70'ten Fazla Defa Affımı Dilerim

Buhârî hadis imamlarının en büyüğü, en sağlam şahsiyet. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki; “Vallahi...” Yemin ediyor Peygamber Efendimiz. Peygamber Efendimiz yemin eder miydi? Yemin ederdi. Çeşitli yemin tarzları vardı. Yemin ederdi ama hakkı söylerdi.

“Vallahi bu mal buna idare etmez.” Bu yalan, idare eder. “Vallahi geçen gün bunu senin verdiğin fiyattan daha fazla fiyat verdiler de yine satmadım.” Yalan. O zaman sen “vallahi” diyerek Allah'ı kendine yalancı şahit tutmuş oluyorsun, büyük günahı var. Onun için büyüklerimiz bizlerin huylarını biliyorlar da halkımıza demişler ki; “Yemin etmeyin.” Kendinizi yemin etmeye alıştırmayın. “Vallahi öğretmenim şu sebepten geç kaldım.” Yalan. Küçükten alışıyor çocuk, ondan sonra öyle gidiyor. Peygamber Efendimiz de yemin ederdi ama sözü doğruydü. Ve bir şeyin önemini belirtmek için yemin ederdi.

“Vallahi” diyor, bir. Önemli olduğunu anladık. Bakalım ne için yemin etmiş Peygamber Efendimiz. İkincisi, *Innî* de “muhakkak” demek. “Vallahi, muhakkak ki ben”, *le-estağfirullah* yine bir de *estağfiru*'nun başına *le lâm* ı te'kidini getirmiş. “Allah'tan mağfiret dilerim.” “Muhakkak, vallahi ben muhakkak Allah'tan affımı, mağfiretimi dilerim.”

Ve etûbü ileyhi. “Ve ona tevbe eylerim.” *Fi'l-yevmi*. “Bir günde, gün içinde.” *Eksere min-seb'îne merratin* 70'ten fazla Allah'a *Estağfirullah ve etûbü ileyh* diye istiğfar edip tevbe ederim, diyor Peygamber Efendimiz. Hem de inansın diye, anlasın diye yemin ederek söylüyor. Hem de sözünü kuvvetlendirecek edatları kullanarak söylüyor.

Demek ki ahlâkı Kur'an olan, Allah'ın sevgilisi olan, insanların ecmeli olan, en faziletlisi olan Peygamber Efendimiz, her hali güzel olan, her işi hoş olan o güzel Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* yeminle söylüyor ki; “Vallahi ben bir günde 70'ten fazla kere *Estağfirullah el-Azîm ve etûbü ileyh* dilerim.”

Demek ki biz de ne yapacağız?

Tevbe-i istiğfarı çok edeceğiz. Yalnız burada her zaman söylüyorum, başka yerlerde de söyledim. Hz. Ali efendimiz Kûfe Mescidi'ne girdi. Şöyle bir bakındı, kenarda bir bedevî, çölden gelme bir köylü, çöllü *Estağfirullah ve etübü ileyh.* diyor. Ona dedi ki; “Böyle sırf sözle *Estağfirullah ve etübü ileyh.* demek yalancılardan tevbesidir.” Sıdk ile diyecek, içinden pişman olacak, bir daha yapmamaya azmedecek, tevbe ettiği şeyi bir daha yapmamaya çalışacak. Azmi o olacak.

“Ben bunu yine yaparım. Şimdi bu camide bir *Estağfirullah* diyeyim de sonra eve gider gitmez yine yaparım.” Olmaz. Niyetinde yapmak varken, pişmanlık yokken, içi yanmazken olmaz. O zaman yalancılardan tevbesi olur.

Tevbe nasıl olacak?

Bir daha yapmamaya azm ü cezm ü kast etmiş olarak olacak, cân-ı gönülden olacak. Biz de hatalarımızı [bileceğiz.] Bir de insan hatasını bilecek de ondan sonra tevbe edecek. Hatalarımıza çok tefekkür etmeliyiz: “Acaba benim yaşantım nasıl? Acaba Resûlullah'a uygun mu? Acaba bu günümü nasıl başlattım, nasıl geçiriyorum, akşama nasıl varacağım?

Acaba programlarım iyi mi? Acaba mesleğim Allah'ın rızasına uygun bir meslek mi? Helalden mi kazanıyorum haramdan mı kazanıyorum? Helalden kazanıyorum ama acaba bilmediğimiz hatalar oluyor mu? Varsa tevbe yâ Rabbi! *Estağfirullah yâ Rabbi!*” diye kendisini çok kontrol edecek, hatalarını düşünecek ve Allah'a tevbe ve istiğfar edecek.

Onun için büyüklerimiz dervişlere emretmişler ki; “Günde Hiç olmazsa 100 defa *Estağfirullah ve etübü ileyh* diye tevbe ve istiğfar eyle.” Müezzin kardeşlerimizin de hatırında olsun ki Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz -*esselamü aleyküm ve rahmetullah, esselamü aleyküm ve rahmetullah*- namazdan selam verdikten sonra üç defa *Estağfirullah el-Azîm ve etübü ileyk* derdi, tevbe ve istiğfar ederdi. Ondan sonra *Allahümme ente's-selâm ve min-ke's-selâm tebârake yâ ze'l-celâli ve'l-ikrâm* derdi. Siz de üç defa demeye öylece, onun sünnetine uygun olarak gayret edin.

مَنْ لَزِمَ الْإِسْتِغْفَارَ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ ضِيقٍ مَخْرَجًا وَمِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ⁴

Bu tevbe ve istiğfarı söyleyince faydasını da söyleyelim ki insanlar bilsin.

Bu hadîs-i şerîfi Ebû Davud ve İbn Mâce, İbn Abbas *radıyallahu anhüma*'dan rivayet etmişler, *rahmetullahi aleyhüma*. Bu iki zât-ı muhterem de; Ebû Davut'la İbn Mâce de altı büyük kıymetli hadis kitabının yazarlarından ikisidir, meşhur kişilerdir, hadiste imam olan kişilerdir. Peygamber Efendimiz'in hadisini rivayet etmişler.

Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor; rivayet eden İbn Abbas *radıyallahu anhüma*;

Men-lezime'l-istiğfâre. Kim tevbe ve istiğfara yapışırsa. *Lezime* yapışmak, mülazim olmak, müdavim olmak manasına geliyor. Kim tevbe ve istiğfara yapışırsa.

---

⁴ Ebû Dâvud, "Salât", 361, r. 1518; İbn Mâce, "Edeb", 57, r. 3819; Ahmed b. Hanbel, IV, 104, r. 2234

f. Her Gün 100 Defa Estağfirullah Demeliyiz

Demek ki her gün yapacağız. Demek ki hocalarımızın dediği doğru. “Her gün 100 defa *Estağfirullah* de, bunu bırakma.” demesi, dinimizde aslı, esası, kökü, yeri olan doğru bir şeymiş. “Kim tevbe ve istiğfara yapılırsa. Yani onu kendisine itiyat haline getirirse, vaktini çok kere, o tevbe ve istiğfarla geçirirse” falan gibi bir mana zâhir oluyor kullanılan kelime-den.

Ce‘alallahu lehu min-küllü dîykin mahracen. Allah böyle bir kişiye her sıkışıklıktan bir kurtuluş, çıkış yaratır, nasip eder. *Ve min-küllü hemmin feracen.* Ve her can sıkıntısından bir ferahlık, bir sevinç haline çıkartır. *Ve razakahu min-haysu la yahtesibbu.* Ve o kişiyi hiç tahmin etmediği, ummadığı yerden rızıklara mazhar eder, rızıklandırır.

Tahmin etmediği bir yerden. “Ya benim hiç böyle bir şeyden haberim yoktu, tahminim de yoktu. Allah Allah! *Elhamdülillah* nereden gelmiş bu?” Fakat ummadığı yerden rızıklar

yağıyor, geliyor kendisine. Çünkü Allah *müseb-bibü'l-esbaptır*, lutfeder, bir lahzada ihsan eder, nice kapılar açar nice lütuflar gönderir kuluna.

Demek ki bunun şartı neymiş?

Tevbe-i istiğfara lüzum, yani yapışmak, onu yapmaya müdavim olmak imiş.

Hatalarımızı anlayacağız, düzelteceğiz, bir daha yapmamaya azmedeceğiz. Ve bu tevbe ve istiğfarı kendimize günlük itiyadımız haline getirip her zaman yapacağız. Öyle olduğu zaman Allahu Teâlâ hazretleri neler nasip ediyor?

Bir; sıkışıklıktan, darlıktan çıkış noktası buldurur, kurtarır. Tam sıkışmıştı, durumu fena idi, kenardan sıyırdı, kurtuldu *elhamdü-lillah*. Veyahut içi dertliydi, sıkıntılıydı, başı beladaydı, üzüntülüydü; ferahlık verir, hâlini değiştirir, neşelendirir, yüzünü güldürür ve ummadığı yerden rızıklandırır.

Demek ki fakr-u zarûretten kurtulmanın da vasıtası bu. “Tevbe yâ Rabbi! Estağfirullah yâ Rabbi! Tevbe yâ Rabbi! Estağfirullah yâ

Rabbi!” diyen bir insan demek ki inşaallah fakirlikten, yoksulluktan da kurtulacak, Allah nice nice yerlerden rızıklar ihsan edecek.

Nasıl rızık ihsan eder?

Allah tarlana bereket verir, evine bereket verir, ticaretine birden bir fazlalık verir, müşteriler fazla gelmeye başlar, bir yerden bir şey olur, sana bir pay düşer, bir hediye gelir, daha başka bir şey gelir. Allahu Teâlâ hazretleri çeşit çeşit sebepleri vesile edip kulunu rızıklandırmasını bilir. Tarlasını kazar, para küpü bulur. Allahu Teâlâ hazretleri her şeye kâdir.

Para küpü deyince herkes kabul ediyor da ötekilerini yavaş yavaş, zor zor, üfleye üfleye kabul ediyor. “Acaba” diyor, para küpü deyince herkesin aklı yatıyor; “Tamam.” Kazarken kazmanın ucu bir şeye takıldı: “Açalım bakalım, kutunun içinden falanca zamandan kalma altın” falan, onu anlıyor millet. Şöyle olur veya başka türlü olur; maddî olur, manevî olur.

Diğer hadîs-i şerîf:

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْكَرْبِ فَلْيُكْثِرِ
الدُّعَاءَ فِي الرَّحَاءِ⁵

Tirmizî *rahmetullahi aleyh* ve Hâkim Ebû Hureyre *radiyallahu anh*'ten hasen bir hadîs-i şerîf olarak rivayet etmişler. Bakalım Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte ne buyurmuş.

*Men-serrehu en yesteciballahe 'inde'*ş-şedâidi ve'l-kürebi. Şiddetli sıkıntılarda ve belalarda Allah'ın kendisinin duasını kabul etmesini, muradına erdirmesini, yaptığı duanın, istenilen şeyin kendisine verilmesini arzu eden kimse böyle bir şeye sevinecek olan kimse ne yapsın, çare nedir?

Fe'l-yüksiri'd-du'âe. “Bolluk, rahatlık zamanında duayı çok eylesin.” Darlık ve sıkıntı zamanında duasının kabul olmasını isteyen bolluk zamanında duayı çok eylesin.

O zaman hiç dua etmiyordu, hiç Allah'ı anmıyordu, hatırına gelmiyordu, düşünmüyordu, paldır küldür günler öyle geçiyordu. Ama başı

---

⁵ Tirmizî, "Daavât", 9, r. 3382; Hâkim, *el-Müstedrek*, I, 729, r. 1997; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, XI, 283, r. 6396

derde geldi, başladı “Ah!” etmeye “Vah!” etmeye, “Eyvah!” demeye, çare aramaya, dualar etmeye başladı. Ama hatalı iş yaptın. Sen evvelce hiç dua etmiyordun, bu kapıya hiç gelmiyordun, hiç Allahu Teâlâ hazretlerine el açmıyordun, hiç gözyaşı dökmüyordun. Şimdi ne oldu ne oldu? Böyle başın sıkıştı, geldin ya! İşte o zaman olmuyor.

O sıkıştığı zaman duasının kabul olmasını isteyen kimse sıkışık olmadığı zaman Allah'a dua eder bir kimse olacak. Başı dara geldiği zaman, yumurta kapıya geldiği zaman çare aramak değil; önceden dualı olacak, önceden dua edici olacak. Yoksa Allah kabul etmez. Sıkışınca herkes dua eder.

Sen bir insanın yanına git, ayağına bas; herkes bağırır. Biraz bir yerini sıkıştır, herkes bağırır. Sıkışınca herkes feryadı basar, duayı yapar, Allah'ı anar, çareleri aramaya başlar. Mühim olan daha sıkışıklık olmadan bakalım sen Allah'ın dostu muydun, bakalım sen Allah'ın dergâhına yöneliyor muydun, el açıyor muydun, Allah'a kulluğunu yapıyor muydun? Mühim olan o. Eğer genişlik, bolluk zamanında

yapmıyorduysan öteki zamanda kabul etmez Allah.

Kabul olmasının şartı; ihtiyaç yok gibi görünen zamanda da edebe riayet edip ağzı dualı olmaktır. O zaman Allah öteki zaman duasını kabul eder. Bu da duanın esrarından, sırlarından, inceliklerinden bir inceliklidir.

“Hadi Allah'a dua et.”

“Ne dua edeyim ya! Hiçbir şeye ihtiyacım yok ki! Evim dolu, kesem dolu, kilerim dolu, odunluk, kömürlük, kışlıklar, kömürle, odunla dolmuş. Maaşım yerinde. Dükkânlarım tıklar tıklar çalışıyor. Çoluğum çocuğum *elhamdülillah* yetiştiler, hanım da maşallah bana gül gibi bakar. Sabahleyin pantolonlar ütülenmiş, ayak-kabılar silinmiş, her şeyim yerli yerinde; pal-tomu birisi tutar, kapıyı ötekisi açar, keyfim tıklarında ben ne dua edeyim?”

Sen şimdi dua etmezsen sonra başın dara geldiği zaman Allah kabul etmez. Şimdi “*El-hamdülillah*” diyeceksin, “Yâ Rabbi!” diyeceksin, “Çok şükür” diyeceksin, “Yâ Rabbi verip verip de kesme, izzetten sonra zillete düşürme, kabulden sonra reddetme” diyeceksin.

Hani bizim halkımız attan inip eŖeęe binmek diyorlar ya... Bir mertebesi aŖaęıya dūŖtü mü zor oluyor, varlıktan sonra darlık zor olur, yoksulluk zor olur diye söyleniyor ya. O bakımdan bolluk zamanında, geniŖlik zamanında, rahatlık zamanında Allah'ı anmaktan gafil olmamalı. Ekseriyetle insanlar bu durumda değil aksi durumdadır.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ ۖ
إِن يَرَاهُ اسْتَغْنَىٰ ۖ⁶

İnsan kendisini müstağnî gördü mü tuğyân eder. Parayı aldı mı cebine o zaman “Acaba Emirgân'a mı gitsem, çay mı içsem, yoksa Taksim'e mi gitsem, acaba nerede eğlence yeri var, nerede rahat yeri var? Yazı Bodrum'da mı geçirmeli, Marmaris'te mi geçirmeli yoksa Ege'nin falanca yerinde mi geçirmeli? Veyahut acaba İsviçre'ye mi gitsem...” Para oldu mu insan hep böyle Ŗeylerle meŖgul oluyor.

Nerede bir manzaralı yer varsa bakıyorsun, oraya hemen birkaç masa konulmuş, bir kenara bir kulübe açılmış, levhaları asılmış, reklamları açılmış... Millet orada hemen isyana hazır. Neden? Manzara güzel, hava güzel.

---

⁶ 96/ Alak, 6-7.

Hemen burada bu bolluğu, rahatlığı görünce ne yapmak lazım? Bizim aklımıza namaz gelir, dua gelir, Őukr gelir; onun aklına da keyif geliyor, eğlence geliyor, içki geliyor. Gelsin mezeler, içkiler, “alsın sazlar, oynasın kızlar.” dediği gibi, böyle güzel yerde, Allah'ı anacak yerde, insanoğlunun gnahaya meyli artıyor.

Neden?

İnsanoğlu biraz parası pulu oldu mu, kendisini zengin gördü m, aklı bu tarafa alır da ondan. Genel yapıyı gösteriyor. Halbuki İslâm böyle değil. İslâm'da nimet oldukça o da Őukrn arttıracak, Allah'a bağlılığını arttıracak, mmet-i Muhammed'e hizmetini arttıracak, hayrını hasentını arttıracak.

Birisinin evinde çok bolluk oluyormuŐ da ambarı dolu, sofrası zengin, sıhhati yerinde, hanesi Şen... Gelmiş bir hocaya. Bu zt bir hocaya gitmiş demiş ki; “Hocam benim evim bolluk bereket, ambarlarım dolu, mahsllerim, dallar yerlere eğiliyor, her türlü nimet var. Acaba bu bir istidrâc mıdır?”

İstidrc ne demek?

Allahu Teâlâ hazretleri kötü kullara;

سَتَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَأَمْلِي لَهُمْ
إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ⁷

Kâfirlere, asilere, mücrimlere, fâsıklara, münafıklara şöyle bir fırsat verir: Adam içkiyi de içer, oyunu da oynar, zevki de yapar, sefayı da sürer. *Ve ümlî lehüm*. Onların şöyle bir ip-lerini salıverir, bir fırsat verir ama sonra Allah'ın cezası onun yakasını bir yakaladı mı perişan eder. *Inne keydî metîn*.

Allahu Teâlâ hazretlerinin böyle bir şiddetli mücrimleri cezalandırma usulü, metodu vardır. Buna istidrâc diyorlar. Firavun bir aranasıldı? Malı vardı, mülkü vardı, parası vardı, askeri vardı. Peygamber geldi, dinlemedi. Musa *aleyhisselam* gerçekleri anlattı, dinlemedi. Mucizeleri gördü, dinlemedi.

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ⁸

Kendi ailesinden bazı inanmış kimseler “Yaptığın iş yanlıştır, doğru yol budur.” diye ona karşı çıktılar; dinlemedi, dinlemedi...

---

⁷ 68/ Kalem, 44-45.

⁸ 40/ Mü'min, 28.

Sonra ne oldu? Allah denizin içinde boğdu, helak oldu.

Demek ki Allahu Teâlâ hazretlerinin böyle tedricen, kademe kademe, birdenbire değil. Kafasına böyle bir şey vurmak tarzında semadan, bulutların arasından koca bir taş düşmek tarzında olmuyor da böyle biraz iyi gidiyor gibi görünürken, birden belasını buluyor mücrimler.

Bu adamcağız da bu istidrâc meselesinden korkmuş. Hatta bir de bazı imansız insanların, imanı zayıf insanların olağanüstü bir takım gösterme kabiliyetleri vardır. Hokkabazlık gibi, bazı şeyleri yapabilme ruhî kuvvetleri falan. Bu da hiçbir şeyi ifade etmez. Çünkü bunlara istidraç derler. Allah onu biraz salıveriyor. Bir şey yapıyorum sanıyor, azıyor, sapıtıyor, şaşırıyor, halkı dolandırıyor, aldatıyor ondan sonra belasını, cezasını buluyor.

O mübarek zât bu istidracı duymuş, gitmiş hocaefendiye: “Benim de her şeyim bol acaba istidraç mıdır, keramet midir, Allah'ın ikramı mıdır, istidraç mıdır? Felaketin böyle kademe kademe belli etmeden, arkadan dolanarak

gelmesi midir?” manasına hocaefendiye sormuş.

Hocaefendi onun hâline bakmış: “Evlat, ben sana bu sorunun cevabını bir hafta sonra vereceğim. Sen bu bir hafta boyunca ekmeğin üstüne katığı sürersin, yolda yersin.” Yemeği hep yolda ye, öyle gel, demiş. Bir hafta sonra gelmiş adam. “Hocam senin söylediğin tedbirden benim işimde bir değişme olmadı. Yine benim hanem bolluk, bereket, şenlik, esenlik, yine her türlü nimet kapılardan taşıyor, pencerelerden taşıyor, ceplerimden taşıyor. Hâlim eskisinden daha iyi oldu.” demiş.

Demiş ki; “Ben sana hani böyle dışarıda bir yemek ye, ekmeğin üstüne katığı sür, gezerken ye demedim mi?” “Dedin hocam.” demiş. “Yapmadın mı?” “Yaptım.” “Nasıl yaptın bakalım, anlat.”

“Siz buyurdunuz diye ben ekmeğe katığı sürdüm ama şöyle boynumun altına bir örtü aldım kırık yere düşmesin diye. Ondan sonra birisi görür de göz hakkı olur diye hiç kimsenin görmediği yerde bir ısıırıyordum, ondan sonra yine belli etmiyordum. Kırık düşmemesine çok dikkat ediyordum. Fakat bir keresinde

fazla ısırmışım galiba bir kırık sıçradı, şöyle ileriye doğru gitti. Ben orayı aradım taradım, bulamadım kırığı. Şimdi bu ekmeğin, kırığın üstüne birisi basar diye orayı şöyle taşlarla çevreledim ki kimse oraya basmasın diye, tahmin ettiğim yerde, bulamadığım yerde... İşte böyle oldu.” falan deyince:

“Git evladım. Sana afiyet olsun. Seninki Allah'ın ikramıdır, seninki istidraç değildir. Çünkü sen edepli bir kulsun her şeyin ince ince her tarafını düşünüyorsun, Allah sana ondan veriyor.” demiş.

O bakımdan bazı kimselerin zenginliği istidraç olabilir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri buyuruyor ki; “Vallahi ben sizin yoksulluk çekmenizden ziyade varlık durumunda şaşırmanızdan korkarım.” İnsan yoksul olunca namaza gelir, yalvarır, yakarır, dua eder, tesbih çeker; zengin olduğu zaman şaşırıp sapıtabilir. Her sapıtması çocuğu sapıtır, torununu sapıtır falan derken... O bakımdan Allah'tan her şeyin hayırlısını istemek lazım. Ve bolluk, genişlik zamanında duayı hiç geride koymamak lazım.

g. Allah, Dua Eden Müslüman Kulun Duasına İcâbet Eder

Diğer hadîs-i şerîf:

مَا عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ مُسْلِمٌ يَدْعُو اللَّهَ تَعَالَى بِدَعْوَةٍ إِلَّا آتَاهُ
اللَّهُ إِيَّاهَا أَوْ صَرَفَ عَنْهُ مِنَ السُّوءِ مِثْلَهَا مَا لَمْ يَدْعُ بِئِثْمٍ أَوْ
قَطِيعَةٍ رَجِمَ فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ:
إِذَا نُكِّرُ قَالَ: اللَّهُ أَكْثَرُ

Bu hadîs-i şerîf de Tirmizî'den, Ubâde İbn Sâmit *radıyallahu anh*'ın rivayetinden alınarak kaydedilmiş.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; *Mâ alâ vechi'l-'ardı müslimun*. Şu yeryüzünün üzerinde, *yed'ûllahe Teâlâ bi-da'vetin* Allah'a dua eden hiçbir müslüman kul yoktur ki *illâ etâullahe iyyâhâ* Allah onun o duasına icâbet edip karşılık vermesin. Mümkün değil.

Şu gördüğün yeryüzünde bir müslümanlık Allah'a el açıp bir dua etsin de Allah kabul etmesin, mümkün değil. Mutlaka o duasına icâbet eder. Bu hadisin başka bir rivayetinde buyurulmuş ki; “Duasına icâbet eder de ya dünyada verir ya âhirette sevap olarak verir. Veyahut ondan o duası berekâtına bazı günahlarının cezasını bağışlar, kaldırır.” diye.

Duaya karşılık vermek demek, Allah'ın duayı karşılıksız bırakmaması demek; boş olması demek, ille istediğinin olması manasında değil. Adam dua ediyor: “Yâ Rabbi! Bana Mahmudiye’de, bayırda, üç dönümlük, iki katlı, dubleks bir villa ver ya Rabbi!”

Allah dua kabul eder ama ille senin istediğini verecek değil. Belki Mahmudiye’de vermeyecek de Maşukiye’de verecek. Veyahut burada vermeyecek de Antalya’da verecek. Ya öyle verir ya daha başka, daha hayırlısını verir ya âhirette daha büyük sevap verir. Karşılıksız koymayacak, dua muhakkak olacak demek. “Yeryüzünün üzerinde hiçbir Müslüman yoktur ki Allah’a dua etsin de Allah onun duasını kabul etmesin. Mutlaka istediğini verir. Kabul etmemek yok.”

Ev sarafa ‘anhu min-e’s-sû’i misleha. Ya da onun üzerinden bir günahı, bir belayı, gelecek olan bir şeyi def eder. Bu kulum dua etti, onu o cezaya uğratmayayım, diye o belayı alır. Demek ki duanın mutlaka faydası var. Ya istediği olacak ya âlâsı olacak ya üzerinden bir kötülük def olmuş olacak.

Ma lem yed'u bi-ismin ev katî'ati rahimin. Günaha dua etmemek şartıyla. Sıla-i rahimi kesecek, akrabanın aleyhinde olacak, başkasının kötülüğünü isteyecek tarzda olmamak şeklinde olursa Allah onun duasını kabul eder, muhakkak karşılık verir diye müjdeledi Peygamber Efendimiz.

Bu gerçekten böyle mi oldu? Oldu. Tirmizî Ubâde İbn Sâmit *radıyallahu anh*'ten rivayet etmiş ki, o da sağlam bir kitaptır, Peygamber Efendimiz böyle demiş. Bunun üzerine sahâbe-i kirâm "Oh! Dualar demek ki kabul oluyor." diye sevindi.

Fe-kâle racülün min-el-kavli. O konuşmayı dinleyen kişilerden bir tanesi dedi ki; "Yâ Resûlallah! *İzen nesteksir.* O zaman biz de çok dua ederiz, dedi. Madem boş yok, madem sevap var, madem mükâfat var, madem belalardan kurtuluş var, o zaman bu duayı çok yaparız.

Peygamber Efendimiz ona buyurdu ki; *Al-lahu ekser.* Ne kadar çok yaparsan yap, Allah mükâfatı daha çok vermeye kadirdir. Allah sen çok dua ettin diye sanki bazısını verebilecek

de artık biraz da fazla olunca öbür tarafına veremeyecek mi? Öyle bir şey mi düşünüyorsun? *Allahu ekser*. Allah'ın mükâfatı, kudreti, kulun dua etmesinden, dua istediği şeylerden çok daha fazladır, ne istersen verir manasında. O da ikinci cümlede garantili, sevindirici bir şey.

“Ne kadar edersen et.” demek. “Bir duayı kabul ederim, iki duayı kabul ederim de üçten fazla olursa geri çeviririm” gibi bir şey yok. Böyle ters bir şey yok. Tahdit yok, sınırlandırma yok. Ne kadar edersen Allah o kadar verecek. Kötülüğe dua etmemek şartıyla.

“Yâ Rabbi! Şu komşuma çok sinirleniyorum. Şunun hanesi harap olsun, damı başına çöksün!”

Aa! Olmaz.

Neden?

Çünkü bu aleyhte yapılan bir şey, kötü bir şey, böyle bir şeyi kabul etmez. Veyahut “Ak-rabamdan falanca, başına şu hâl gelsin de bilmem ne olsun da bilmem ne...” Olmaz. Aleyhte olduğu için, Allah'ın sevmediği vaadiyle yapmış olduğu için onlar kabul olmaz da ötekiler kabul olur.

Müslüman diyor, Müslim. Müslüman dua edecek. Az çok İslâm 'ı bilen, Allah'ın emirlerini bilen kimse olacak. Ve dua günah konusunda yapılmamış olacak. Onun için duayı çokça edin, Allahu Teâlâ Hazretleri mükâfatları çokça vermeye kâdirdir. Ne mutlu sizlere ve bizlere!

h. Kur'ân-ı Kerîm, Kıyamet Günü Kendisinin Arkadaşlarına Şefaathçi Olarak Gelecek

Diğer hadîs-i şerîf:

اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَفِيعًا لِأَصْحَابِهِ

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'den bu hadîs-i şerîfi hadis imamı Müslim İbn Kuteybe *rahmetullahi aleyh* rivayet etmiş. Ebû Umâme el-Bâhilî'den. Ravisi de o, *radiyallahu anh*.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; *Ik-raû'l-kur'ân*. Kur'ân-ı Kerim'i okuyun. *Fe-in-nehu*. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm *ye'tî yevme'l-kı-*

yameti kıyamet günü, *şefî'an li-ashâbihi* kendisinin arkadaşlarına şefaathçi gelecek. Kur'an'ın ashabına şefaathçi gelecek.

Peygamber Efendimiz'in etrafında ashabi var, dostları, sahabesi.

Kur'ân-ı Kerîm'in ashabi kimdir?

Kur'an'ı okuyan kimseler. Kur'ân-ı Kerîm, kıyamet gününde Kur'an'ı okuyan kimselere şefaathçi olacak. Diyecek ki; "Yâ Rabbi! Bu beni okuyan bir kimseydi, beni seven bir kimseydi, benim ahkâmıma uyan bir kimseydi. Şefaath ediyorum buna, bunu cezaya uğratma yâ Rabbi! Cehenneme atma yâ Rabbi! Ateşlerde yakma yâ Rabbi! Cennetine sok, mükâfat ver ya Rabbi!" diye şefaathçi olacak.

Kur'ân-ı Kerîm'in şefaath haktır, gerçektir, sahihtir, doğrudur. Peygamber Efendimiz de şefaath edecek, Kur'ân-ı Kerîm de şefaath edecek. Allah ona, o Kur'ân'ı Kerîm'e o salahi-yeti verecek. Rabbimizin kudreti sonsuzdur, neler yapacağını insanın aklının alması mümkün değildir.

Hepinizin bildiği bir âyet-i kerîmeyi söyleyeyim ondan önce:

نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ⁹

Yâsîn sûresinden hepimizin bildiği bir âyet-i kerîme. Yasin sûresini su gibi okuyoruz. Yel gibi kulağımıza geliyor, bu kulaktan öbür kulağa yol yok belki ama buradan giriyor öbür taraftan çıkıyor. Belki yol var aşağıdan, belki yok. Ama zar olduğu için yol yok, yol olmadığı muhakkak. Girenin kalması lazım, kalmıyor; öbür taraftan, bir kulaktan girip bir kulaktan çıkıyor.

Yasin sûresinin bu âyet-i kerîmesi ne diyor?

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ¹⁰

El-yevme nahtimu alâ efvâhihim. El-yevm dediği “kıyamet günü”. Dünya bitti, dünya hayatı gerilerde kaldı, kıyamet koptu, mahşer günü oldu. *El-yevm*, mahşer günü. *El-yevme nahtimu alâ efvâhihim* buyuruyor Allahü Teâlâ hazretleri. Biz o kıyamet günü oldu

---

⁹ 36/ Yasin, 65.

¹⁰ 36/ Yasin, 65.

mu bu kullarımızın ağızlarını mühürleriz, mühürleyeceğiz.

Ne demek mühürlemek?

Bilmez misin belediye zabıtası geliyor, bir kontrol yapıyor; sular mikroplu, şuraları şöyle, buraları böyle... Kapattırıyor kapıyı, halkaya bir kilit geçiriyor, oraya kırmızı bir mum döküyor, üstüne de bir damga basıyor, mühürlendi. Kapıyı kimse açamaz. Fabrika mühürlendi, memba suyu işletmesi mühürlendi, bakkaliye mühürlendi, kasap mühürlendi, kapısı açılmaz. Tamam.

Nahtimu alâ efvâhihim. Kullarımızın ağızlarınıza mühürleriz, kapatırız. Ağız konuşma yeriymi ama onu kapatırız. *Ve tükellimuna eydîhim ve teşhedü ercülühüm, bi-ma kânû yeksibûn.* Ağızlarınıza mühürleriz, *tükellimuna eydîhim.* Elleri konuşur bize. Bu eller konuşacak, herkesin elleri.

Eller konuşur mu?

Eller de konuşur deriler de konuşur kemikler de konuşur.

Neden?

Allah konuşturdu mu konuşur.

Tükellimuna eydîhim. “Bize eller sözler söyleyecek, konuşacaklar.” *Ve teşhedü ercülühüm.* “Ayaklar şahitlik edecekler.” *Bi-ma kânû yeksibûn.* O işleri yapan, o günahları işleyen, o dünya hayatında o günahlara bulaşan kişinin elleri konuşacak, ayakları şahitlik yapacak. “Evet yâ Rabbi! O günah yerine gittik, ben götürdüm. Ayak olarak ben götürdüm, gittik. Evet yâ Rabbi! O içki şişesini ben tuttum yâ Rabbi! Öteki adamın elindeki içki şişesi ile lıkır lıkır içtik. Tamam, bu böyledir diye el şehadet edecek, konuşacak; ayak şehadet edecek, konuşacak.

Allahu Teâlâ hazretleri her şeye kâdir. Eli ayağı konuşturur, cildi deriyi konuşturur, kemiği konuşturur, taşı konuşturur, ağacı konuşturur, her şeyi konuşturur. Konuşturmaya kâdir. Allahu Teâlâ hazretleri Kur’ân-ı Kerîm’e de bir güzel suret verecek, şekil verecek, biçim verecek, tecessüm edecek.

Zaten Kur’ân-ı Kerîm insana kabirde yoldaş olacak. Kabirde kabre girerken yalnız. Daracık bir kabir, toprağın altında, kapkaranlık

bir yer. Ama Kur'ân-ı Kerîm, kabirde ona nur olacak. Bir kere aydınlatacak.

Ondan sonra kabirde güzel bir arkadaş şeklinde olacak. O kabre defnedilmiş olan kişi bakacak ki kabirde, yanında çok güleç yüzlü, çok sevimli, çok nurani böyle insanın bir başında âşık olacağı, seveceği bir kimse var. Diyecek ki; “Sana canım çok ısındı. Seni çok sevdim. Sen kimsin? Tanıyamadım seni ama belli ki yüzünden pırıl pırıl, nurani bir şahıssın, çok iyi bir kimsesin.” Hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki; “Ben senin falanca zaman okuduğun Tebâreke sûresiyim.” diyecek. *Subhanallah...* Allah Tebâreke sûresine böyle bir suret verecek. Verir mi? Kâdirdir verir.

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ¹¹

Allahu Teâlâ hazretleri her çeşit yaratmaya kâdirdir.

Biz nasıl yaratılmışız?

İnsan bizim yaratılışımızı çok güzel bir şekilde iyice bir düşünse aklı başından gider. Biz

---

¹¹ 36/ Yasin, 79.

bir alemiz. Nasıl bir alemiz? Milyonlarca hücrelerin bir araya gelmesinden bir büyük devletiz biz. Deri hücreleri var, kemik hücreleri var, sinir hücreleri var, kan hücreleri var...

Kanımızın içinde bir sürü başına buyruk, kendi başına hareket eden varlıklar var. Fıldır fıldır dolaşıyorlar. Muhafız, akyuvarlar var, alyuvarlar var, etrafta dolaşıyorlar, bakıyorlar. Yabancı bir şey gördüler, vücuda mikrop girmiş, hücum! Hadi üstüne atlıyorlar, bakıyosun, mikrobu yemiş. Aklı ayrı, hayatı ayrı, sistemi ayrı; bizim damarlarımızda dolaşıyor.

Bir sürü kan hücresi, bir sürü kemik hücresi, bir sürü deri hücresi, bir sürü beyin hücresi, bir sürü kalp hücresi, böbrek hücresi... Bir böbrekte dört milyon tane süzgeç varmış. Rakama bakın! Rakam oyuncak değil, muhteşem bir rakam! Dört milyon tane filtre var. Kanı o filtreler sürekli süzüyor.

Aslında insanın beyninde sayısız hücreler var, sinir hücreleri var. Biz ömrümüz boyunca bu hücrelerin ancak dokuzda birini kullanıyormuşuz, dokuzda sekizi âtıl kalıyor.

Neden?

Sen irfana talip olmadın ki sen Allah'ın emirlerini tutup da insan-ı kâmil olmaya gayret etmedin ki! Ötekileri âtıl, küflü, paslı, kullanılmadan, paketleri açılmadan bıraktın. Az ile yetindin, çoğa rağbet etmedin. İnsanoğlu bir harika!

Allahu Teâlâ hazretleri insanoğlunu birbirinden farklı, yaşayan, büyüyen, gelişen, yerine yenisi gelen, bir sürü küçük küçük varlıklardan meydana getirmiş.

Subhânallah!

فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ¹²

Bir hücreye geliyorsun, hücrenin de kendisi toplu iğnenin başı kadar küçük bir şey olduğu halde bunun içinde de bir sürü küçük küçük parçalardan meydana gelmiş milyonlarca atom var. Bu atomların da çekirdekleri var elektronları var. İşte fizik, kimya dersinde öğretilen şekillerde; o küçük parçaları birleştirmiş moleküller olmuş, moleküller birleşmiş hücreler olmuş, hücreler birleşmiş insanlar olmuş... *Subhânallah!*

---

¹² 23/Mü'minûn, 14.

Öyle bir muhteşem, bir garip nizam ki sonra biz nasıl oluyor da elimizden tırnaklar büyüyor, kesiyoruz, etimiz değişiyor, kesele-
niyoruz, derimiz değişiyor, insanın her şeyi de-
ğişiyor, 10 sene önceki vücudunun hücrelerin-
den 10 sene sonra çok az bir şey kalıyor. Büyük
bir ekseriyet tamamen değişiyor da her şey de-
ğişti gitti, ben nasıl ben olarak kaldım, diye
hayret etmemek mümkün değil! Harika bir ni-
zam, şahane bir intizam, korkunç bir kalaba-
lık, bu kalabalıkların korkunç bir şekilde birbi-
riyle iş birliği, muhteşem bir sonuç! İnsanoğlu
böyle bir yaratık.

وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ¹³

Allahu Teâlâ hazretleri daha bilmediğiniz
neler yaratıyor, neler yaratmaya kâdir! cen-
neti anlatırken Peygamber Efendimiz diyor ki;
orada;

مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَلَا أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلَى
قَلْبِ أَحَدٍ

Gözlerin görmediği, kulakların işitme-
diği, kimsenin hayaline bile gelmemiş nimetler

---

¹³ 16/ Nahl, 8.

var orada. Kim bilir neler var, nasıl şeyler! Allah varıp da görüp de anlamayı, o nimetleri tatmayı, kullanmayı nasip eylesin.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'e de kıyamet gününde şahsiyet verecek, varlık verecek. O da: “Yâ Rabbi! Şu benim ehlim, ahbabım, arkadaşım, şu benim arkadaşım, şuna şefaati ediyorum, kurtar yâ Rabbi! Şuna şefaati ediyorum cehenneme atma yâ Rabbi! Yakma yâ Rabbi! Şunu cennetine sok yâ Rabbi!” diyecek. Çünkü o Allah'ın sevgili kelâmı. Kur'ân-ı Kerîm Allah'ın kelâmı olduğundan Allah ona o şefaati, o salahiyeti vermiş. Onun için Allah'ın kelâmının dostu olalım, Allah'ın kelâmının dostluğunu kazanmaya çalışalım Allahu Teâlâ hazretlerinin rızasına ermek için.

Allahu Teâlâ hazretlerinin rızası deyince işaretlediğim bir hadîs-i şerîf daha var, onu da okumak ve böylece bitirmek istiyorum.

إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَىٰ عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرِبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا

Müslim bu hadis-i şerifi Enes *radiyallahu anh*'ten rivayet etmiş.

Allah Teâlâ hazretleri bir kulundan hoşnut ve razı oluverir, muhakkak razı oluverir. Neden? Çok büyük bir iş yaptığından mı? Hayır. *Ye'külü'l-eklete*. Bir yiyim, bir lokma bir şey yemiş, “*Elhamdülillah, yâ Rabbi çok şükür.*” demiş diye. *Ve yeşrebu's-şerbeta*. Bir yudum bir şeyi içmiş. Ondan sonra *fe-yahmeduhu aleyha*. “Çok şükür yâ Rabbi!” demiş diye ondan bile razı oluverir. Vaazın başında dedik ya; iyilikten hiçbir şeyi hor, hakir görmemek lazım. Bakarsın bir küçük şeyden Allah bağışlayıverir.

Bir lokma yiyor. Lokma yiyorsun menfaati sana. Karnın doyuyor, açlığın gidiyor. Daha ne istiyorsun? Burada ne var? Lokmayı yiyor, “*Elhamdülillah yâ Rabbi*” dedi diye Allah razı geliveriyor. Hem yapılan iş kulun menfaatine ama hamdetti diye Allah oradan razı oluveriyor. Sıcak havada bir şey içiyor, bir su. Şu çeşmede, bu iyi suymuş. Bir içiveriyor, “Yâ Rabbi çok şükür” diyor, Allah ondan razı oluveriyor.

Muhterem kardeşlerim Bir hadîs-i şerîfi her yerde söylüyorum. Bu konuyla ilgili olarak nakledeyim. Allahu Teâlâ hazretleri kıyamet gününde cehennemden bir kulunu sorguya

çekmek üzere huzuruna getirttirecek, diyecek ki; “Ey kulum! Seni attığım o cehennemi nasıl buldun?” Diyecek ki; “Yâ Rabbi! Yerlerin en fenası, fena, perişan, feci bir yer.”

“Allahu Teâlâ hazretleri buyuracak ki; “Peki oradan kurtulmak için fidye-i necât vermek gerekse...” Para ödeyeyim de şuradan kurtulayım. Hani esirler ücretlerini öderse kurtulabiliyorlar falan. “Fidye-i necât vermek gerekse ne verirdin?” Diyecek ki; “Yâ Rabbi dünyaları verirdim. Dünyalar dolusu altın verirdim. Her türlü nimeti, ikramı, elimdeki varlığı verirdim. Tek şu feci yerden, şu cehennemden, şu azap yerinden kurtulayım diye hepsini verirdim.”

Allahu Teâlâ hazretleri onun bu cevabı üzerine ona buyuracakmış ki; *Kezzebte*. Yalan söyledin. “Ben senden dünyada bundan çok daha azını istedim de onu bile yapmadın. Ben senden dünyaları mı istedim? Ben senden dünyalar dolusu altın mı istedim? Ben senden yapamayacağın bir şey mi istedim? Ben senin tâkatinin fevkinde bir yük mü yükledim sana? Hayır. Çok basit şey, herkesin yapabileceği bir

şey. Hatta bazı insanların yapıp da Allah'ın rızasını kazandığı bir şey, sen onu bile yapmadın yalancı!” diye huzurundan kovup tekrar cehenneme gönderecekmiş. Allahu Teâlâ hazretleri bizi böyle durumlara düşürmesin. Bu dünyada Allahu Teâlâ hazretlerinin emirlerini tutmayı, müslümanca yaşamayı, hiç kimseyi taklit etmeden, Resûlullah'a uyarak sünnet-i seniyye-i nebeviyye-yi ihya ederek, sevaplar kazanarak, hayırlı, uğurlu, verimli, sevaplı bir ömür geçirmeyi Rabbimiz cümlemize nasip etsin. Âhirette de kahrına, gazabına, ithamına uğramadan, cehenneme düşüp ateşlerde cayır cayır yanmadan, binlerce, milyonlarca sene orada ızdırap çekmeden, doğrudan doğruya has kulları ile, sevdiği kulları ile beraber cennetine dahil eyleyip cemâli ile müşerref eylesin.

Fâtiha-i şerîfe me‘a’l-besmele...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

13 Rebû'ul-Evvel 1410 / 14.10.1989

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak](#)

[ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü